

UJVÁROS

Hogyan lett Győr leggazdagabb városrészéből a szegények negyede
Nagy a szegénység az ujjvárosi kis házakban, ahol nem ismerik az
egyket — 11 gyerek, 11 szem krumpli — Miről panaszkodnak a gazdák

Barilich Lőrinc nyilatkozik a Nemzeti Hirlapnak

A tizenkilencedik század elején Győr egyik leggazdagabb városrésze Ujjváros volt. Tehetős sertéskereskedők lakták a mai Bálint Mihály, akkor Rác utcát. A vasutközlekedés fejletlensége miatt a kereskedők hosszabb időt töltöttek Ujjvárosban, természetesen az ottartózkodás csak az ujjvárosiak javára szolgált. Már a világháborút megelőző időkben a gazdasági élet iránya lefelé ivelt, a helyzet egyre rosszabbodott, úgyhogy a világháború kitörése idején és az azt követő inflációs években elszegényedett Ujjváros lakossága.

Győr egyik legnagyobb városrésze ma kb 8000 lelket számlál. A lakosság háromnegyedrészét katolikus, a többi arányosan megoszlik. Foglalkozásra nézve kiskereskedők, kisiparosok, földművesek és elenyésző számban tisztviselők. A néprétegek legszegényebbje lakja ma a városrészt. A legtöbb munkanélkülit itt találni. Mióta felépült a társadalom és a város segítségével a Trianoni-telep, Győr leglerongyolódott emberei találhatók az egykor virágzó városrészben.

Felkerestük otthonában Barilich Lőrinc kormányfőtanácsos pápai kamarás, ujjvárosi plébánost és felvilágosítást kértünk Ujjváros gondjairól, munkájáról, az eddig elért eredményekről, tervekről és szociális intézményekről. A vallásfelekezeti különbség nélkül

mindenki által szeretett méltóságos úr röviden összefoglalta mindazokat a bajokat, amelyek főképpen a gazdasági élet következtében sújtják Ujjváros egyébként szorgalmas polgárait.

A végső ponton állunk, — mondotta. — Nagy a szegénység. Az iparosság nem kap munkát, nem tudják értékesíteni az áruikat. Pedig a földön első az ember, azokat kell elsősorban segíteni. Kis segítséggel nem tudjuk elosztani a nyomort. Már pengős támogatás csak enyhítő ír a fájó sebeke, itt komoly megoldást kell találni. Nagyok a megélhetési gondok minden családban. Volt egy eset — meséli — amikor 13-an voltak egy családban és 11 szem krumpli volt az összes táplálékuk. Olyan kirívó Ujjvárosban a nyomor, hogy csak erős hittel és megértéssel önthetünk lelkesedést a teljesen magárahagyott emberekbe.

Politikával nem foglalkozom — mondja tovább Barilich Lőrinc — de

nagyon tudom értékelni Bornemisza Géza iparügyi miniszternek azt az elgondolását, hogy a családi-bérből előtérbe helyezte, mert ez rendkívül fontos szociális ténykedés a szegény ember megsegítésére. Ugyanis a szociális kérdés, nemcsak gyomorkérdés, hanem elsősorban etikai kérdés, amit minden körülmények között szorgalmazni kell.

Segíteni kell

Mivel a bajbajutott embereknek van legnagyobb szükségük lelki vígaszra és atyai jó szóra, minden erőnkkel azon vagyunk, hogy egyesületi munkakörbe vonjuk őket, hogy legalább a lélek számára meg tudjuk menteni az elcsüggedetteket. A Szent József Otthonban működik az ifjúsági egyesület, a Credo, sok fiatal foglalkoztat a Szív-gárda és a Mária Kongregáció. Az egyesületek élén lelkes fiatal erők állanak, akik nagyon is ismerik a híveik lelki világát és igyekeznek pápai enciklikák társadalmi problémák magyarázásával, komoly más irányú előadások tartásával bevonni a fiatalokat az egyesületek munkájába. Különösen eredményes és szép munkát végeznek Patay Károly, Vierti Béla tanítók, Jakatics Sándor igazgató-tanító. Gazdasági tekintetben azonban ismét hangsúlyoznom kell, — mondotta — hogy a mélyponton állunk. Megható volt a napokban egy ujjvárosi anya szívből fakadó óhaja: Milyen boldog lennék, fiam, ha egy darab kenyeret adhatnék! És ez a hang, ez az elkecseregett hangulat vonul végig egész Ujjvárosban. Szükségmunkával, alkalmi foglalkoztatással nem lehet megoldani a ma súlyos problémáit. Pedig alapjában véve jó emberek lakják a városrészt. Istenfélők, de sokan panaszkodnak, hogy nincs megfelelő ruhájuk, amiben Isten elé járulhatnának és ezért maradnak oly sokszor távol a szent miséről. Hajlanak a jó szóra, csak munka kellene a kezükbe, hogy megindulhasson az élet rendes folyamata.

Bő a gyermekáldás a lakosság kö-

kápolna. Sok reményt fűzünk, a kis templomocskához, annál is inkább, mert a Trianoni telepen eddig csak korcsma volt, amit elég sűrűn látogattak a munkanélküliek. A jövő mit hoz, nem tudjuk, De reméljük, hogy a háború véres zivatarra után és a mai nincstelenség megszüntetésével jobb napok virradnak erre a megtépett szegény magyarra. Ujból kerül kenyér az asztalra és nem kell egy 13 tagú családnak ebédre 11 szem krumplit enni. Szeretném, ha belátnák az illetékesek, hogy a szociális kérdés olyan nagy horderővel bír, hogy sirja vagy éltető eleme lehet az eljövendő kornak.

A gazdák panaszai

A valódi nyomornak csak árnyalati mozaikképe bontakozott ki a beszélgetésből. Panaszkodnak az iparosok, kereskedők, a háztulajdonosok (mert ilyenek is maradtak még itt a régi jó időkben).

de főképpen a gazdák, akiknek minden reményét elmosta az áradás.

A korhadt kamrák féltett kincseit, az áldott vetőmagvakat hiába takargatták, féltették, ültették a humusba,

a háromhetes eső kiáztatta sok helyen a földekből. S most a tavaszi mezei munkálatok idején a ringó búzatáblák helyén sárga piszkos víztenger az úr nagy területeken.

A földeket a rossz utakon szinte lehetetlen megközelíteni. A kocsik derékig ragadnak a sárba. Megakad a közlekedés, megáll az élet. Az utcákon mezítlábas, rongyos ruhájú gyerekek üres tálakkal vonulnak haza. Kicsiny és felnőtt egyaránt érzi a mostoha viszonyokat. De nekik még így is jó. Diderelve, fázva, mítsem törődve a rossz úttal, a nincstelenséggel, a gazdák bajával, a kenyérinséggel, énekelik a divatos slágernótákat, míg otthon édesanyjuk a pár szem krumplit igyekezik testvériesen elosztani, hogy mind-egyik „jóllakhasson.“

G. L.

KERÉKPÁR

részletre is

C SERE

ALKATRÉSZ

NOVA

BAROSS-UT 22. SZ.

Izzólámpa P — 96

HITELÓTHON

230

Gyújtogatott a villám Kísbéren

Az elmúlt éjszaka nagy vihar vonult át Kísbér felett. A villámok felgyújtották Mészáros Sz. Imre gazda házát, amelyből

csak az utolsó pillanatban tudtak kimenekülni a lakók.

A ház teljesen leégett.

Ugyanezen éjjel kigyulladt Perekler Adám lakóháza is és a tűzoltók minden erőfeszítése dacára is leégett. A gyanú szerint ennek a háznak a kigyulladását gyújtogatás okozta. A vizsgálat megindult.

Guido Manacorda olasz publicista írja a bolsevizmusról

A bolsevizmus szellemi ópium és pálinka, amit a tehetős osztályok a szegények elnyomására és kiszákmányolására használnak.

A bolsevizmus azt tanítja, hogy a fájdalom az Isten nem létezésének a bizonyítéka, azért sohasem kell lázongás nélkül elviselni. A fájdalmat szentesítő keresztény tanítás — erkölcstelen.

Hogy Krisztus sohasem létezett, hanem költött személy.

Ösbűn egyszerűen az — a bolsevizmus szerint — ha egyik ember a másikat kiakarja szipolyozni.

A bolsevizmusban a tökéletes béke az, ami már ezen a földön elérhető, a burzsoázia megsemmisítése árán.

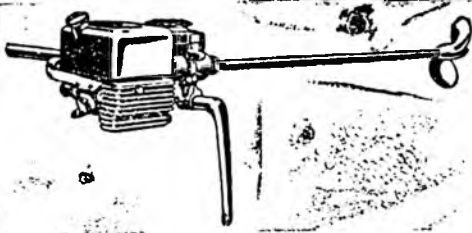
Lenin mondja: Nem vagyunk pacifisták. Döröcsög volna lemondani erről a belső forradalmak szítására módfelett alkalmas eszközről. A kapitalizmus korában csak a polgárháború jogos és ezért egész Európában ki kell törnie.

— Készülnek az új rendőrtisztí egyenruhák. A rendőrtisztikar — mint megírta a Nemzeti Hirlap — új egyenruhát kap. Eltűnnek a megszokott sötétkéz zubbonyok, helyükbe világosszürke egyenruha lép. Egy-egy felszerelés 450 pengőbe kerül, ezt az összeget a Pénzügyi Központ előlegezi a rendőrtisztikar és részletekben vonják le fizetésükből. A hírek szerint még a nyár előtt be kell szerezni rendőrtisztikaraink az új egyenruhát.

Csónaktulajdonosok
álma egy

SACHS

oldalmotor

Minden csónakra rászerezhető. — Még nagy halászládikot is könnyen visz. — Kirándulásokra ideális. — Minimális üzemanyag fogyasztás. — Óránként 3/4 liter benzín. — Üzembiztos. — Szép és gyors.

Ára áramfejlesztővel világításhoz . 385 pengő.
8 havi részletre is kapható. Ajánlatos már most előjegyezni.

Képviselet: DOBOS VILMOS Győr, Baross-ut 22.

Versenyárgyalási hirdetés

A győri m. kir. áll. tanítónőképző-intézet nyilvános versenyárgyalást hirdet az 1937/38. évi élelmi és fűtőanyagokra.

Cak szabályszerűen kiállított, aláírt, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy postai útján beadott ajánlatok vétetnek tárgyalás alá. Az ajánlat: A Győri m. kir. áll. tanítónőképző-intézetnek Győrött. Ajánlat a 187. sz. versenyárgyalási hirdetésben kiírt „... szállításra” felirattal látandó el.

Az intézet szükségletei a következők: 1. Sertéshús kb. havi 200—240 kg. 2. Zsirszalonna kb. havi 100 kg. 3. Marhalús kb. havi 100—120 kg. 4. Borjúhús kb. havi 50—60 kg. 5. kenyér kb. havi 900—1000 kg. 6. Sütemény kb. havi 6—8000 db. A hentesárakra és húsneműekre, kenyér és süteményre való ajánlat két féle módon fejezendő ki: a) az egész évre érvényes fix egységáron, b) a napi árból adandó %-os engedménnyel. 7. Tej kb. havi 1500—1800 liter, 8. liszt kb. 200—250 kg., cukor kb. 150—200 kg., 10. rizs kb. 70—80 kg., 11. só kb. 40—50 kg., 12. lencse kb. 25—30 kg., 13. babkávó nyers, a) Kávé Santos, b) Portorico, c) Quatemal, d) Keverék, a fenti háromból egyenlő arányban kb. havi 5 kg., 14. tea, a) Orange pecco, b) Darjeling, c) Császárkeverék, d) keverék a fentiekből kb. havi 3—4 kg., 15. tűzifa kb. évi 250 q., 16. szén kb. évi 1000—1200 métermáza.

Az ajánlatokat a győri m. kir. áll. tanítónőképző-intézet irodájában folyó évi május hó 10-én déli 12 óráig kell benyújtani.

Ugyanezen időpontig kell az ajánlati végösszeg 2%-nak megfelelő bánatpénzt a m. kir. postatakarékpénztárnál befizetni, vagy az értékpapírból álló bánatpénzt az adóhivatalnál letétbe helyezni.

A csekkszelvény, illetve nyugta az ajánlatához csatolandó. A bánatpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad.

Az ajánlatok a győri m. kir. áll. tanítónőképző-intézetben 1937. máj. 10-én délután 4 órakor fognak felbontatni, amikor az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlattevők a végleges döntés megtörténteig kötelezettségben maradnak. Ajánlatokat a részmenyiség szállítására is lehet tenni.

Azok az ajánlattevők, kik a kiírt intézettel üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Az ajánlatnyertes bánatpénzét biztosítékul a vállalati összeg 10%-ra kiegészíteni tartozik. Az intézet fenn tartja azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson. Az egyes ajánlattevők sem követelhetik, hogy a szállítás egészben vagy részben nekik ítéltesse oda és a jelen szabályzatnak akár az eljárásra, akár az odaítélésre vonatkozó határozmányai megsértéséből netán előállott kár (elmaradt haszon) megtérítését az ajánlattevők sem a hivataltól, sem annak közgeitől nem követelhetik.

Ha a nyertes ajánlattevő a hozzá intézett felhívás vételétől számított 8 nap alatt az előírt biztosítékot le nem tenné és a szerződést alá nem írná, úgy visszalépettnek tekintendő. Ily esetben a szállítás vagy munkálata vonatkozó minden igényét elveszti és a hivataltól jogában áll az általa esetleg letett bánatpénzt bírói közbenjá-

rás nélkül visszatartani, az esetben pedig, ha a szállítás más úton, csak magasabb egységárak mellett lenne teljesíthető, úgy ajánlatnyertes a különbözetet is megtéríteni tartozik.

Ajánlati minták az intézet irodájában kaphatók.

Győr, 1937. április 12-én.

A győri m. kir. tanítónőképző-intézet
Igazgatósága. 385

A győri kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tk. 4043/1937. tk. szám.

Árverési hirdetmény

A győri m. kir. pénzügyigazgatóság a m. kir. kincstár képviseletében végrehajtónak Nánik János, Lajos, Irma, Balla Imréné sz. Nánik Zsuzsanna, Albert Ferencné sz. Nánik Erzsébet, Kollár Sándorné sz. Nánik Margit, Nánik Irén és kk. Nánik Ferenc végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság Kelemen Mórné csatlakoztatott végrehajtó kérelme következtében az 1881:LX. tc. 185. §. értelmében elrendeli a visszarverést 350 P 4 f. tőkekövetelés, ennek 1934. évi dec. hó 21. napjától járó 9% kamata, 23 P 94 f. eddig megállapított per- és végrehajtási költség, valamint a csatlakoztatott kimondott Kelemen Mórné 131 P 98 f. tőke, ennek 1931. nov. 1-től való kamata 36 P eddigi, valamint az árverési kérvényért ezúttal megállapított 12 P költség követelésének behajtása végett,

a győri kir. járásbíróság ter. levő Győr városban, községben fekvő s a győri 1909. sz. tkvi betétben A. 1. sor-sz. a. foglalt s egészben végrehajtást szenvedők nevén álló 3297. hrszámú 62 négyszögöl területű II. Gyepszél-u. 40. sz. a. ház és udvarra 1300 P kikiáltási árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek a tkvi hatóság hivatalos helyiségében (Vilmos cs.-utca 6. szám II. 72. ajtó) megtartására 1937. évi május hó 10. napjának d. e. 10 óráját tűzi ki és az árverési feltételeket az 1881:LX. tc. 150. §-a alapján a következőkben állapítja meg:

1. Az árverés alá eső ingatlant a kikiáltási ár felénél, kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908:XXI. tc. 26. §.)

2. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881:LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe-helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881:LX. tc. 147., 150., 170. §-ok; 1908:XXI. tc. 21. §.)

3. A kir. kincstár, valamint a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége, mint árverelő bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889:évi XXX. tc. 10. §-ának 2. bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátása jogosított és Budapestben székelő részvénytársaságok és szövetkezet, valamint az 1898:XXIII. tc. alapján alakult központi hitelszövetkezet a javukra zálogjogilag megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől számított 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. (1908:XXI. tc. 21. §.; 1911:15. tc. 15. §.)

4. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségnek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, amelyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

A bánatpénz letétele alól felmentett árverelő a bánatpénz kiegészítésének megfelelő összeget sem köteles letenni. (1908:XXI. tc. 25. §.)

5. A vevő köteles a vételárat az árverés napjától járó 5%-os kamatával együtt a győri m. kir. adóhivatalnál, mint bírói letétpénztárnál három egyenlő részletben megfizetni, még pedig az első részletet 15 nap alatt, a másodikat 30 nap alatt, a harmadikat 45 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. (1881:LX. tc. 147. §. f. pont, 150. §.)

6. A vevő köteles az ingatlant terhelő és az árverés napja után esedékes adókat, az átruházási illetéket, valamint az elárverezett ingatlant a fennálló törvények szerint terhelő szőlődézsma, úrbéri és más hasonló természetű váltságot, a birtokrendezési költségjárulékokat, úgyszintén a vízszabályozási tartozásnak az árverés napja után esedékes részleteit a vételárba betudás nélkül viselni (1881:LX. tc. 184. §.)

7. Ha az árverés napjától számított 8 nap alatt előterjesztést és 15 nap alatt utóajánlatot nem adnak be, a tkvi hatóság a vevőnek vételi bizonyítványt ad ki, amelynek alapján a vevő a megvett ingatlant birtokába veheti (1881:LX. tc. 180. §.; 1908:XXI. tc. 27. §.)

8. Ha az árverés jogerőre emelkedett és a vevő az árverési feltételeknek eleget tett, különösen, ha a vételárat egészen lefizette, az ingatlan tulajdonjogának a vevő nevére bekebelezését tkvi hatóság hivatalból rendeli el (1881:LX. tc. 182. §.)

9. Ha a vevő az árverési feltételeknek a kitűzött időben eleget nem tesz, a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól felmentett árverelő pedig a tkvi hatóság felhívásának kézhezvételétől számított 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles (1908:XXI. tc. 21. §.) és az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a tkvi hatóság újabb árverést rendel el (1881:LX. tc. 185. §.)

10. Hiba Mihály és neje Lipót Irén korábbi vevők az árverésen mint árverelők nem vehetnek részt.

Győr, 1937. évi március hó 16. napján.

Ertl Jenő s. k.,
kir. jbró.

A kiadmány hitelül:
Olvaszhatatlan aláírás.

Órák, ékszerek, ezüsttárgyak, evőeszközök valódi herendi porcellánok

n a g választékban
olcsó áron kaphatók

GERGELY ÁRMIN

óra és ékszer részletáruházában

GYŐR, Baross-ut 30. szám

Takarékosság tagja. Telefon: 5—88.

171

— Baleset az erdőben. A komárom-megyei Kocs község határában lévő erdőben fákát döntögettek, miközben Dávid Vince kocsisra zuhant egy kidőlt fa. Súlyos lábtöréssel vitték kórházba a szerencsétlenül járt embert.

— Ingatlanforgalom. Az elmúlt héten a következő ingatlanok cseréltek gazdát Győrött. Eladó: Csuvik Ferenc és neje, vevő Beraxa Nándor és neje (Bálint M. u. 92.) ház, udv. 3/5 részét 1500 P-ért. Eladó: Szabó Györgyné, árv. vevő Szabó György (Szt. János u. 1.) ház, udv. 111 négyszögöl és 100 négyszögöl kert 2000 P-ért. Eladó: Vaniss Ferenc és neje, vevő ifj. Vaniss Ferencné (Zrinyi u. 24.) ház, udv. 92 négyszögöl és 57 négyszögöl rét 28/150 részét 2800 P-ért. Eladó: Takács József és neje (Dugonits 11), vevő Sándor Elemer (Hegyeshalom) Nádorvárosban 201 négyszögöl házhely 2800 P-ért.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés díja héthétnap 50, vasárnap 100 fillér. Foglalkozást vagy bármilyen munkát keresők által feladott hirdetések még olcsóbbak. — Jelíges leveleknél az eredeti okmányok melléklése nem szükséges, mert azokért kiadóhivatalunk felelősségem vállal. Apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Extrahált napraforgódara 36—38% nyers protein tartalommal leromlott állatok feljavítására, hizlalásra. 10%-kal több tejhozamot biztosít. Wilhelm magkereskedés Király-u. 2. 224

Próbálja ki a Modern Étkezde házikosztját (Baross-ut 28., I. em.). Olcsó árak. Választékos ételek. Uri közönség. 4.

Kétszobás komfortos lakás május 1-re kiadó Szt. Imre hg.-út 17. 345

HASZNALT RUHAIT a legmagasabb áron megveszem, Bakódy, Opitz F.-u. 11. 340

Modern egyszobás lakások augusztusra kiadók, üzleti ajtó kirakattal eladó. Bácsai-ut 18. 416

A „Monori” és „Mautner” árjegyzékből, minden magot megkaphat a Wilheim magkereskedésben, Király-u. 2. 224

Réti János bordszirműves május 1-ére Arany János-utca 20. sz. alá költözködik. 423

Jó állapotban lévő kétüléses sportautó eladó. Cím a kiadóban. 380

Szoba-konyhas lakást keresek május elsejére, esetleg azonnalra is, lehetőleg Ujvárosban. Címet a kiadóban. 409

Egy nyugdíjas asszony magához venne egy árvalányt. Cím a kiadóban. 416

At nem helyezhető köztisztviselő aug. 1-re 4—5 szobás lakást keres. Ajánlatot a kiadóhivatal továbbít. 427

Egy szoba-konyhas modern lakás kiadó május 1-re. Cím a kiadóban. 428

Csinosan bútorozott szoba, esetleg teljes ellátással május 1-re kiadó. Apáca-utca 27. fldsz. jobbra. 429

— Üvegezett kirakatszekrény olcsón eladó „Az Est” Hirlapiroda. Czuczor-u. 15. 430

Gazdasszonyoknak intelligens megbízhatózni tudó mindenest keresek. Cím a kiadóban. 383

Főszerkesztő: Németh Andor.

Felelős szerkesztő: Dr. Ujlaki Andor.

Kiadóhivatali igazgató: Lengmár László.

Kiadja a Győri Sajtó és Lapkiadó Vállalat.

Győr, Gróf Tisza István-tér 7. szám.

Győri Nemzeti Hírlap nyomdája.

Nyomdavezető: Perger Ágoston nyomdász-mester.